
Srbijadanas.com/Objektiv

BIĆE SVE SKUPLJE I SKUPLJE: Od februara pakla cigareta i do 550 dinara

<https://www.srbijadanas.com/biz/novcanik/bice-sve-skuplje-i-skuplje-od-februara-pakla-cigareta-i-do-550-dinara-2021-01-26>

Novim zakonskim rešenjem predviđeno je da će se specifična akciza uvećavati za 1,5 dinara po paklici do kraja 2025.

Kutija cigareta biće skuplja za 10 dinara od sledećeg meseca, a poskupljenje su najavili gotovo svi proizvođači. Kako se saznaje, najjeftinija paklica koštaće 270, a najskuplja 550 dinara.

Iz Nacionalne komisije za kontrolu pušenja duvana pri Ministarstvu zdravlja uveravaju da poskupljenje cigareta daje dobre efekte jer se smanjuje procenat pušača.

Pulmolog dr Ika Pešić iz ovog vladinog tela navodi da oko 13 odsto pušača čine deca, zbog čega bi ovo poskupljenje trebalo da ima pozitivne efekte.

- Naravno da niko ne želi da mu dete puši, ali činjenica je da zbog dostupnosti cigareta puše, iako je zakonom zabranjeno prodavati duvan maloletnom licu. Cigarete bi trebalo još više da poskupe, kao što je to slučaj u Evropi, jer bi takva mera doprinela smanjenju broja pušača ili čak dovela do trajnog prestanka pušenja - kaže dr Pešić.

Srednjoročnim državnim planom predlaže se da se specifična komponenta akcize svakih šest meseci povećava za 1,5 dinara po paklici, a podnete su izmene zakona u vezi sa načinom obračunavanja akcize za nesagorevajući duvan. Predloženo je i da se akciza na tečnost za punjenje elektronskih cigareta uvećava za dinar po mililitru svake godine u srednjoročnom periodu do 2025.

Novim zakonskim rešenjem predviđeno je da će se specifična akciza uvećavati za 1,5 dinara po paklici do kraja 2025. Uz nju se zaračunava i proporcionalna komponenta ovog nameta od 33 odsto cene cigareta, a tome se dodaje i PDV.

Prosečna plata je dostigla 61.000 dinara, u Beogradu je 75.000, a evo i koliko se zarađuje u ostalim gradovima

<https://www.blic.rs/biznis/moj-novcanik/istrazujemo-prosecna-plata-je-dostigla-61000-dinara-u-beogradu-je-75000-a-evo-i/34fcmr1>

Kao i u prethodnom periodu, najveću zaradu i u prošloj godini, preciznije u novembru, primali su stanovnici Beograda, dok su najmanje zarađivali radnici koji žive u Vranjskoj banji.

Istina jeste i da poslednjih godina plate u Srbiji rastu, posebno kada se govori o javnom sektoru. Država je i ove godine počela da sprovodi povišice, a pojedinim delatnostima i novčanu pomoć. Evo, i šta kaže zvanična statistika.

Naime, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku prosečna plata u Beogradskom regionu iznosila je 75.649 dinara, dok je prosečna plata u Vranjskoj banji bila 41.851 dinar.

Prosečna neto zarada u Srbiji, u novembru 2020. iznosila je tačno 60.926 dinara, i nominalno je bila veća za 8,2 odsto, a realno za 6,4 procenta u odnosu na isti mesec prethodne godine, objavio je to Republički zavod za statistiku.

Novembarska prosečna bruto zarada je iznosila 84.201 dinar, što je rast od 8,1 odsto nominalno, i za 6,3 odsto realno međugodišnje. Neto zarade porasle su tokom 11 meseci za 9,3 odsto nominalno i za 7,6 procenta realno.

Evo koliko se zarađivalo po regionima:

Beogradski region - 74.717 dinara

Beogradski region godinama unazad prvi je na listi po visini plata. Tako je i ovoga puta najviša neto zarada zabeležena baš ovde i to u opštini Vračar, gde je prosečna plata iznosila 99.052 dinara.

Novi Beograd i Stari grad u prestoničkom regionu prate opštinu Vračar po visini zarade, te je tako u ovim opštinama prosečna plata nešto više od 96.000 dinara.

S druge strane, posmatrajući isti region, najnižu zaradu primili su stanovnici Sopota, a ona je iznosila 50.873 dinara.

Savski venac beleži, recimo, prosečnu zaradu od 88.020 dinara, dok se prosečno iznad 70.000 dinara zarađuje na Čukarici, Zvezdari ili Lazarevcu.

Region Vojvodine - 56.712 dinara

Najviša prosečna plata u Vojvodini bila je u Pančevu i to u iznosu od 59.830 dinara. U severnoj pokrajini najnižu prosečnu zaradu primili su stanovnici Malog Iđoša koji su u proseku zarađivali 47.200 dinara.

Prosečna plata u Zapadnobačkoj oblasti iznosila je 52.209 dinara. Stanovnici Južnobačanske oblasti u proseku su primali 56.976 dinara, Južnobačke 62.937 dinara. U Severnobačanskoj oblasti prosečna zarada bila je 53.933 dinara.

U severnobačkoj oblasti prosečna zarada bila je 55.263 dinara, dok se u Srednjobanatskoj oblasti zarađivalo 55.798 dinara, a u Sremskoj 54.698 dinara u proseku.

Region Šumadije i Zapadne Srbije - 50.688 dinara

U Zlatiborskoj oblasti prosečna zarada bila je 51.514 dinara. Tu je, recimo, najviši iznos prosečne zarade u Užicu i to 58.1689 dinara, dok se najmanje prosečno zarađivalo u Arilju - 44.510 dinara.

Kolubarskoj oblasti prosečna zarada bila je u novembru, 55.066 dinara. U ovoj oblasti je najviši iznos prosečne zarade zabeležen u Lajkovcu i to 66.430.

U Mačvanskoj oblasti, prosečna zarada bila je 50.786 dinara. U Moravičkoj 52.236 dinara, u Pomoravskoj 48.881 dinar, a u Rasinskoj 49.048 dinara.

Raška oblast imala je prosečnu zaradu od 48.889 dinara, dok su stanovnici Šumadijske oblasti u proseku zarađivali 57.179 dinara.

Region Južne i Istočne Srbije - 53.325 dinara

U regionu Južne i Istočne Srbije nalaze se mesta sa najnižim prosečnim zaradama, poput Svrlijiga, Bojnika, Ražnja i Vranjske banje.

U Borskoj oblasti prosečna zarada iznosila je 61.476 dinara. U Braničevskoj 56.220 dinara. U Zaječarskoj 49.931 dinar. U Jablaničkoj oblasti je prosečna zarada iznosila 47.052 dinara.

Nišavska oblast odlikuje se prosečnom zaradom od 56.039 dinara, Pirotska 53.934, Podunavska 54.303 dinara i Toplička 50.000 dinara.

Danas

Predstavnik Udruženja radnika na internetu odgovarao na pitanja građana

Pogačar: Prvo zakon, pa naplata poreza za radnike na internetu

<https://www.danas.rs/ekonomija/pogacar-prvo-zakon-pa-naplata-poreza-za-radnike-na-internetu/>

Građani okupljeni u Udruženje radnika na internetu će tokom pregovora čvrsto stajati iza zahteva da se krene sa naplatom poreza nakon što se donese zakon, izjavio je za portal Danasa predstavnik udruženja Miran Pogačar.

Odgovarajući na pitanja sa društvenih mreža, Pogačar je ponovio da je osnovni zahtev bio da se sedne za pregovarački sto i da dođe do pune obustave i poništenja rešenja, poziva i zapisnika.

Do sada je prvi zahtev ispunjen i pregovori su u toku, dok je drugi delimično ispunjen.

„Što se tiče naših drugih zahteva, kao što je da se krene u naplatu poreza nakon što se donese zakon, mi i dalje čvrsto stojimo iza tog stava i zagovaraćemo ga apsolutno u okviru pregovora“, rekao je Pogačar.

Prema njegovim rečima, jedini približan problem našem je postojao u Bosni i Hercegovini 2018. godine, gde trenutno postoji prelazno rešenje do donošenja punog zakonskog okvira.

„U Makedoniji su zakon hteli da uvedu 2015. godine. Tu su se ljudi dosta pobunili i stekli neka bolja prava i mogućnosti povodom samog oporezivanja“, istakao je Pogačar.

ПОЛИТИКА

Evroposlanici zabrinuti zbog kineskih investicija

<http://www.politika.rs/sr/clanak/471643/Evroposlanici-zabrinuti-zbog-kineskih-investicija>

Kao razlog za brigu poslanici EU navode zagađenje životne sredine i nepoštovanje propisa, ali bi, zapravo, najradije da vide leđa Kinezima i Rusima

Grupa evroposlanika traži od Evropske komisije da obrati pažnju na kineske investicije u oblasti teške industrije u Srbiji, jer donose brojne negativne posledice kako po životnu sredinu, tako i po pravni poredak. Poslanica Evropskog parlamenta iz redova Evropske narodne partije Mirjam Leksman rekla je da je sa još 25 evroparlamentarca uputila pismo evropskom komesaru za proširenje i susedsku politiku Oliveru Varheljiju, u kojem su ukazali na negativne aspekte kineskih ulaganja po životnu sredinu Srbije. Zabrinuti su zbog kineskog investiranja u tešku industriju,

naročito u železare, rudnike uglja i fabrike guma, u gradovima kao što su Bor, Smederevo, Kostolac i Zrenjanin.

Kao drugi paket problema Leksmanova je navela da mnogi ugovori sa kineskim investitorima krše zakone u Srbiji, ali i evropske uslove za pregovore. To nije samo pitanje ekologije, nego i fer konkurencije među kompanijama, kao i pitanja koja se odnose na mnoge pravne aspekte investiranja.

Poslanica grupe Zelenih u Evropskom parlamentu Viola fon Kramon Taubadel je upozorila da je zagađenje vazduha ozbiljan problem, koji „košta života“, a kao primer je istakla Termoelektranu Kostolac.

Ljubodrag Savić, profesor Ekonomskog fakulteta smatra da je njihovo pravo da kažu, ali bi ih on pitao, kao Srbin koji je trpeo teror nekih evropskih zemalja, šta su uradili po pitanju osiromašenog uranijuma, koji je korišćen 1999. pri bombardovanju Srbije.

– Kada se izvine državi Srbiji, nadoknade ratnu štetu, očiste zemlju od uranijuma koliko je to moguće i kada budu snosili cenu lečenja tih ljudi koji trpe posledice, onda mogu da kažu da je to teška industrija i da šteti građanima Srbije. Šta njih briga. Mi se trudimo, ne truju se oni – kaže Savić.

Naš sagovornik smatra da za evropske poslanike nije problem Srbija. Problem im je Kina jer ne gledaju blagonaklono na njeno prisustvo na njihovoj teritoriji, iako Srbiju ne prihvataju u članstvo EU.

– Srbija takve stvari treba da ignoriše i da prihvati onoga ko nudi ruku saradnje, a očigledno je to Kina. Za sada možemo da budemo zadovoljni. Zaštita životne sredine mogla bi da bude bolja, nema nikakve dileme. Tu su oni u pravu, ali ne brinu oni zbog nas, oni brinu zbog njih. Ta priča je po meni potpuno prazna i Srbija ne treba da obraća pažnju na to što pričaju evroparalamnetarci. Ne brine njih zaštita životne sredine. Oni bi najradije da vide leđa Kinezima i Rusima – ističe profesor Ekonomskog fakulteta. Naš sagovornik kaže da mi možemo od Kineza da tražimo da poboljšaju zaštitu životne sredine, ali otprilike znamo šta možemo da dobijemo. Koga je moliti, toga ne treba ljutiti, dodaje on. Prema njegovim rečima, mi smo malo zemlja, koja ima mnogo problema, a ne može samostalno da ih rešava i mora da pravi ekonomska, politička i vojna savezništva.

– Dok nam Evropska unija postavlja uslove kakve niko ne postavlja, sa Rusijom imamo tradicionalno dobru saradnju. Kina nam je došla kao „kec na 11“ i to je još jedna mogućnost za Srbiju – naglašava Savić.

Milan Kovačević, konsultant za strane investicije, kaže da evropski poslanici upoređuju ono što se kod nas događa sa onim što je regulisano i kako se to radi u Evropskoj uniji. Naši bliski ekonomski odnosi sa Rusijom i Kinom im već predstavljaju problem jer jednog dana kada budemo i ako budemo članica moraćemo da sledimo zajedničku politiku odnosa sa drugim zemljama.

On kaže da nije važno što su pobrojane kompanije u vlasništvu Kine, jer ona ulaže i po Evropi. Potpisnici pisma, kaže, nalaze ponešto drugo što nije dobro, pa onda vezuju to za Kinu.

– Mi u poslednje vreme stvarno imamo velike ekološke probleme sa rudnikom u Boru i sa železaram u Smederevu i treba to zaista da shvatimo kao problem. Naše termoelektrane previše zagađuju vazduh, pepeo odlažu na loš način, imamo dosta jalovine iz mnogih rudnika. Energetika i ekologija su kod nas uvezane u čvor. Moramo u većoj meri voditi računa. Mislim da se mnoge stvari događaju koje odlažu našu mogućnost da se priključimo EU. Ovo je upravo jedna od tih –

kaže Kovačević u upozorava da kada je reč o ekologiji ne samo da tolerišemo kineskim kompanijama, već nažalost i domaćim kompanijama tolerišemo zagađenje životne sredine.

– Ekologiju bismo morali postaviti visoko u hijerarhiji naših ciljeva. Prvo, radi ekonomije, jer nećemo daleko dogurati ako ulažemo u projekte koji kvare ekologiju.. Drugo, što od tog zavisi naše zdravlje, naš vazduh i privlačnost zemlje. To može biti jedan od faktora koji odbija od ulaganja kod nas – upozorava Kovačević.

On se slaže sa ocenom Fiskalnog saveta da je za zaštitu životne sredine u budžetu opredeljeno četiri puta manje novca nego što bi trebalo, jer što se kasnije rešavaju budu rešavali ekološki problemi to će nas skuplje koštati.

Popustima nadoknađuju gubitke iz prošle godine

<http://www.politika.rs/sr/clanak/471642/Popustima-nadoknađuju-gubitke-iz-prosle-godine>

Trgovci već mesecima oglašavaju različite podsticaje kako bi u skraćenom radnom vremenu privukli što više kupaca

Ovo je period godine kada su u trgovinama brojna sezonska sniženja. Međutim, u odnosu na ranije godine aktuelne ponude praktično u većini prodavnica mesecima ne prestaju. Razlog nisu uobičajena sniženja koja su precizno definisana Zakonom o trgovini, nego je posredi pre svega loša ekonomska situacija izazvana pandemijom i pokušaj trgovaca da u skraćenom radnom vremenu privuku što više kupaca.

Redovi koje smo pred poznatim modnim trgovinama viđali uoči praznika, prisutni su i ovih dana, upravo zbog konstantnih „rasprodaja” i vrlo primamljivih cena koje su niže od redovnih i do 70 odsto.

Međutim, ovakve vrste podsticaja često nose i dosta nepravilnosti koje Zakon o trgovini sankcioniše. Inače, sezonsko sniženje je, prema propisima, prodaja robe po sniženoj ceni nakon proteka sezone i može se organizovati najviše dva puta godišnje. Sezonsko sniženje započinje u razdoblju između 25. decembra i 10. januara i 1. i 15. jula i može trajati najviše 60 dana.

Zoran Nikolić, potpredsednik Nacionalne organizacije potrošačkih organizacija (NOPS) kaže da je jasno da trgovci na ovaj način pokušavaju da nadoknade očigledne gubitke koje su imali u prodaji i da ovo može biti dobro za kupce jer će konačno da upoznaju prava sniženja.

– Međutim, zakon se ne može kršiti čak ni kada ide u korist potrošača i mora se precizno koristiti terminologija i pravila koja nalaže Zakon o trgovini jer na taj način trgovci neposredno edukuju potrošače. Recimo, kod akcijskog sniženja robe, gde je trajanje takve ponude ograničeno na 31 dan, jedan artikal ne može da bude na sniženju duže, kao ni da se – kada to sniženje istekne ” opet nađe u istoj ponudi. To je, u protivnom, čista obmana kupaca – kaže Nikolić.

On savetuje kupce da im ne bude prioritet koliki je procenat sniženja cene određenog proizvoda nego da se prilikom kupovine vode time koliko sada nešto košta i da li im takav proizvod treba, a ne da ga kupuju samo zato što je na sniženju.

Prodajni podsticaji koje predviđa Zakon o trgovini moraju da budu jasno istaknuti (da li je reč o akciji, sniženju ili rasprodaji). Mora da bude precizno i jasno istaknuto na koju se robu odnosi, period važenja – datum početka i isteka sniženja, a u slučaju rasprodaje i naznaka „dok traju zalihe“. Trgovci su takođe u obavezi da pored snižene jasno istaknu i prethodnu cenu.

Najčešće se u svakodnevnoj kupovini susrećemo sa takozvanom akcijskom prodajom, a to je ponuda po ceni koja je niža od prethodne i traje najviše 31 dan.

U NOPS-u podsećaju da trgovac koji organizuje akcijsku prodaju sa rokom važenja do tri dana ne mora da istaknu sniženu i prethodnu cenu, već jasno određenje procenta sniženja.

– Trgovac je dužan da se pridržava istaknute cene i uslova prodaje. Ukoliko je oglašena cena istaknuta uz robu koju kupuje, ona mora i prilikom izdavanja računa biti obračunata. Često se dešava da akcijska cena koja se nalazi uz artikal na kasi bude zanemarena i da se potrošaču obračuna viša cena, odnosno ona na koju je oglašen popust. Naglašavamo da u tim situacijama kupci imaju pravo da zahtevaju da plate iznos koji je istaknut, a ukoliko ih trgovac odbije mogu da ga prijave tržišnoj inspekciji – navode u ovoj organizaciji.

U trgovinama se često može videti i rasprodaja odnosno prodaja po nižoj ceni u odnosu na prethodnu, a ona se organizuje u slučaju zatvaranja radnje, prodaje određene robe...U tom slučaju, po Zakonu o trgovini, trgovci su dužni da fizički izdvoje robu koja je na rasprodaji. Do kraja rasprodaje trgovac ne sme da naručuje i uključuje u rasprodaju nove količine robe koja je već na rasprodaji.

U pojedinim radnjama juče su nam na pitanje o kakvim sniženjima je trenutno reč, rekli da su to sezonske rasprodaje i da se ne zna koliko će trajati.

Sve manje jedemo hleb – sa 101,5 pali na 66,7 kilograma

<http://www.politika.rs/sr/clanak/471644/Sve-manje-jedemo-hleb-sa-101-5-pali-na-66-7-kilograma>

Prema podacima „Žitounije” potrošnja ove namirnice po stanovniku u Srbiji smanjena je za 33 odsto u poslednjih 13 godina

Potrošnja hleba u Srbiji poslednjih godina je u stalnom padu što se održava i na celokupan mlinarski sektor, objavilo je Udruženje „Žitounija”. To potvrđuju i podaci Republičkog zavoda za statistiku dostavljeni „Politici”.

Prema zvaničnoj statistici, godišnja prosečna potrošnja, po članu domaćinstva, 2006. iznosila je 101,5 kilograma hleba i peciva zajedno, dok je 2019. bila 66,7 kilograma. Podaci su dobijeni na osnovu Ankete o potrošnji domaćinstva u Srbiji.

– Svedoci smo da je posle žetve pšenice roda 2020. došlo do velikog pada tražnje na tržištu brašna, kako na domaćem, tako i na stranom. Uzroci su kratkoročni, ali naslućuje se i dugoročno izražen trend gubitka dela oba tržišta – ističu u „Žitouniji”.

Napominju da neke od osnovnih razloga treba potražiti u broju mlinova i pekara u Srbiji. Iako se broj aktivnih mlinova u Srbiji smanjuje (od 2010. do 2014. na tržištu brašna bilo je aktivno 318 subjekata, velikom većinom mlinova), i dalje se konstatuje da u Srbiji postoji preveliki broj mlinova odnosno mlinskih kapaciteta.

Prema analizi „Žitounije”. u Srbiji se godišnje proizvede oko 800.000 tona brašna za ljudsku upotrebu. Za proizvodnju hleba potroši se oko 335.000 tona, dok pekari za izradu peciva utroše oko 51.000 tona brašna. Domaćinstva upotrebe 158.000 tona, proizvođači testenine 27.000, a konditorska industrija kupi 62.000 tona brašna.

– Potrošnja brašna za hleb je u stalnom padu, što je posledica više faktora. Pecivo smo isključili, jer je tu zabeležen blagi rast – kažu u tom udruženju. Njihovi podaci, zasnovani na statistici, pokazuju da je potrošnja hleba u Srbiji, po stanovniku, za 13 godina smanjena za oko 33 odsto. Sa 91,5 na 60,4 kilograma – od 2006. do 2018. godine.

– U tom periodu potrošnja brašna za proizvodnju hleba pala je oko 125.000 tona – ističu u „Žitouniji”. Ipak, napominju da na pad udela brašna za proizvodnju vekni, osim već pomenutog pada potrošnje po stanovniku, utiče i manji ukupan broj stanovnika.

Inače, na stanje u mlinarskom sektoru utiče i pad izvoza brašna, uglavnom u države bivše Jugoslavije.

Interesantno je napomenuti, dodaju, da Srbija i to posebno region Vojvodine na neki način sve više postaje i sirovinsko područje država koje smatramo nerazvijenijim od nas (BiH, Severna Makedonija..).

– Tako smo u prva četiri meseca ekonomske 2020/21. godine u Severnu Makedoniju izvezli 31.458 tona pšenice a svega 13.192 tone brašna, a u BiH 21.786 tona pšenice i 11.475 tona brašna. Na Kosovu je prodato 25.136 tona pšenice i samo 1.767 tona brašna – napominju u Udruženju „Žitounija”.

[raskrinkavanje.rs/direktno.rs](https://direktno.rs/direktno.rs)

"Neosnovano češljanje računa organizacija i novinara"

<https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/330439/novinari-organizacije-proveravanje-racuna.html>

Šest meseci nakon što je javnost saznala za namere Uprave za sprečavanje pranja novca da „češlja“ račune brojnih javnih ličnosti, nevladinih organizacija i medija, reagovao je i FATF - međudržavno telo za sprečavanje pranja novca rekavši da je takva provera bila bez osnova. Prethodno su isto to zaključili i eksperti Ujedinjenih nacija za ljudska prava - da Srbija zloupotrebljava zakone protiv terorizma da potkopava i ograničava rad nevladinog sektora. FATF je ustanovio da Srbija, prema međunarodnim standardima, nema prava da traži ovakve podatke bez osnovane sumnje da organizacije učestvuju u finansiranju terorizma, piše portal Raskrinkavanje.

- Zahtevi bez osnovane sumnje (na pranje novca i finansiranje terorizma, prim. aut) nisu u skladu sa FATF standardima - kažu u svom zvaničnom izjašnjenju o ovom slučaju i dodaju da institucije poput Uprave ne smeju takvim zahtevima da sprovode tzv. fishing expeditions (istraga koja služi prikupljanju inkriminišućih informacija ili dokaza za neko drugo krivično delo, prim. aut).

Taj zaključak su doneli prošlog meseca, nakon što su im se obratile Ujedinjene nacije za ljudska prava zbog ovog slučaja. Prethodno su, u novembru 2020, eksperti UN saopštili da se boje se da Srbija zloupotrebljava svoja ovlašćenja kako bi dobila podatke o onima koji prate rad vlasti i da bi suzbila slobodu govora.

- Neopravdanom upotrebom ovog zakona zastrašuju se pripadnici civilnog društva i oni koji brane ljudska prava, ograničavanjem njihovog rada i prigušivanjem svake kritike vlade - navodi se u saopštenju UN.

Podsetimo, Uprava u okviru Ministarstva finansija zahtevala je u julu od banaka podatke o transakcijama više od 50 organizacija i pojedinaca u poslednjih godinu dana, a uglavnom se radilo o kritičarima vlasti. NVO su tada tražile da se objasni zbog čega su na spisku, s obzirom da se takva kontrola sprovodi samo za one organizacije za koje se osnovano sumnja da su umešane u finansiranje terorizma.

Na spisku Uprave nalaze se novinari i urednici, kao i mediji koji se bave istraživačkim novinarstvom. Pored KRIK-a, na spisku su i Centar za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS), Balkanska istraživačka mreža (BIRN), kao i direktor CINS-a Branko Čečen i Slobodan Georgiev, direktor Newsmax Adria.

Uprava se raspitivala i za magazin Nova ekonomija, Novosadsku novinarsku školu, kao i za dva najveća novinarska udurženja - NUNS i UNS.